

KS. DAWID GALANCIAK

WIZERUNKI I KULT MATKI PIĘKNEJ MIŁOŚCI W KOŚCIOŁACH POLSKICH

Wstęp

Spośród mieszkańców nieba nikt nie jest tak bliski człowiekowi, jak Jezus i Maryja, do której wierni od wieków zanoszą prośby i błagania. Na przestrzeni historii Kościoła wierni, doznając macierzyńskiej pomocy i miłości Madonny, przyozdobili Ją wieloma tytułami. Wśród nich chyba najczulszym jest tytuł Matki Pięknnej Miłości. Maryja jest Matką Pięknnej Miłości nie z samej siebie, lecz dzięki temu, że jest ikoną piękna Bożej miłości. Owo piękno otrzymała od Jezusa Chrystusa, który jest „najpiękniejszym z synów ludzkich” (Ps 45,3)¹. Tym pięknem Maryja dzieli się z wiernymi, a przez swoje życie uczy, jak pięknie przeżywać człowieczeństwo i wiarę, jak odkrywać tego, który jest Pięknem. Pomocą w tym są Jej wizerunki umieszczone w kościołach i kaplicach na terenie całego kraju. Niniejszy artykuł stanowi przybliżenie owych miejsc kultu i różnorodności wizerunków maryjnych, wskazuje zarazem na historię i współczesność kultu Matki Pięknnej Miłości. Jest też jednocześnie zachętą do rozwoju nabożeństwa ku czci Madonny pod tym tytułem. Kult ten rozwija się

KS. DAWID GALANCIAK, doktor nauk teologicznych, absolwent Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, kapłan diecezji toruńskiej, wikariusz parafii św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Łasinie, katecheta w Zespole Szkół Ponadpodstawowych im. Kazimierza Jagiellończyka w Łasinie. Zainteresowania: katechetyka, metodyka nauczania. ORCID: 0000-0002-0113-2756. Kontakt: ul. Kościelna 5, 86-320 Łasin, dawidgal@op.pl.

1. A. Wojtczak, *W sprawie tytułów maryjnych i ich rozumienia*, „Perspectiva” 2 (2010), s. 280.

w Polsce w kościołach katedralnych w Bydgoszczy i Łomży, a także w kościołach sanktuaryjnych i parafialnych oraz kaplicach w różnych częściach kraju.

Tytuł Matki Pięknej Miłości w odniesieniu do Maryi

Mówiąc o Maryi jako Matce Pięknej Miłości, trzeba stwierdzić, że przysługuje Jej ten tytuł, ponieważ jest Ona Dziewicą Niepokalaną, drżącą o swoją niewinność, we współczuciu niezrównaną, w przeciwnościach nieprzewyciężoną jako matka z bezgraniczną uległością woli Bożej ofiarującą swe Dziecię z miłości do Boga i człowieka². Maryja jest doskonałym odbłaskiem miłości Boga, a ostatecznym dowodem, że Bóg jest miłością, jest Jezus Chrystus. Maryja zaś uczestniczy w tym dowodzie jako matka i dlatego Bóg posłużył się Nią, aby przekonać świat o swojej miłości do niego – Ona cała oddała się miłości, a jej źródłem jest dyspozycja wobec Boga wyrażona w słowach *Magnificat*³. Maryja jest matką miłości pozbawionej lęku, ufnej wobec Boga i Jego planów. Jan Paweł II w *Liście do Rodzin Gratissimam sane* pisze w odniesieniu do Niej, że historia pięknej miłości ma swój początek w chwili zwiastowania, a „jako Matka – Dziewica staje się Maryja Matką pięknej miłości (...) Dzieje «pięknej miłości» to poniekąd to samo, co dzieje zbawienia człowieka”⁴. Papież podkreśla, że człowiek „jest kimś więcej przez swoje powołanie do miłości, które wprowadza mężczyznę i kobietę w wymiar «wielkiej tajemnicy». Pierwsza weszła w ten wymiar Maryja, wprowadzając wraz ze sobą swego oblubieńca Józefa. Oni też stali się pierwszymi wzorami owej pięknej miłości, o którą Kościół nie przestaje się modlić dla młodzieży, dla małżeństw i dla rodzin”⁵. Pomocą w tym służą miejsca poświęcone czci Maryi jako Matki Pięknej Miłości, do których warto i trzeba pielgrzymować.

Bydgoszcz – obraz Madonny z Różą

Od dnia 25.02.2004 kościół parafialny pod wezwaniem śś. Marcina i Mikołaja w Bydgoszczy został ustanowiony katedrą dla nowopowstałej diecezji bydgoskiej. W jego centrum znajduje się czczony z dawien dawna obraz Madonny z Różą, nazywanej Matką Pięknej Miłości. Obraz był dwukrotnie koronowany: przez Prymasa Wyszyńskiego 29.05.1966 w roku Tysiąclecia Chrztu Polski i przez Jana

-
2. J. Kurczewski, «Ja Matka Pięknej Miłości». *Nabożeństwo majowe ku pożytkowi Rodzin Chrześcijańskich*, Wilno 1899, s. 17.
 3. B. a., *Matka pięknej miłości*, https://rokitno.org/wp-content/uploads/2020/03/I_sobota_kwiecien_2020.pdf [odczyt z dnia 24.11.2020].
 4. Jan Paweł II, *List do rodzin Gratissimam sane*, Rzym 1994, https://opoka.org.pl/biblioteka/W/WP/jan_pawel_ii/listy/gratissimam.html [odczyt z dnia 25.11.2020].
 5. Tamże.

Pawła II 07.06.1999 podczas wizyty w Bydgoszczy⁶. Obraz namalowano w 1466 roku w podziękowaniu za zwycięstwo wojsk polskich nad Krzyżakami w czasie wojny trzynastoletniej. Przedstawia on Maryję wykonującą gest przekazania Dzieciątka Jezus niewielkiej różyczki, ozdobionej banderolą z napisem: „Mater Dei memento mei” (Matko Boża pamiętaj o mnie). Madonna trzyma Dzieciątka na lewej ręce, a rozwiniętą pąsową różę trzyma w prawej wzniesionej dłoni. U stóp Maryi umieszczony jest sierp księżycy, a nad Jej głową wznoszą się dwa aniołki nakładające koronę na głowę. Obraz służył uzdrowieniom, czego wyrazem były dziękczynne wota przechowywane w kościelnym skarbcu. Wota te zostały przekazane w 1794 roku, podczas insurekcji kościuszkowskiej, jako ofiara dla ratowania Ojczyzny. Składane one były także w późniejszym czasie⁷. U stóp Maryi została namalowana postać modlącego się fundatora świątyni, starosty bydgoskiego Jana Kościeleckiego herbu Ogończyk ze Skępego (1430-1498), ubranego w czerwony płaszcz. Katedra jest miejscem kultu zarówno Matki Pięknego Miłości, jak i cudownego wizerunku Madonny Szkaplerznej przeniesionego do kościoła farnego z klasztoru oo. Karmelitów poddanego kasacji.

Bydgoszcz – współczesny kult Madonny z Różą

Kult cudownego wizerunku Maryi związany jest z rozwojem miasta Bydgoszcz. Potęgował się wśród jego mieszkańców do czasu rozbiorów Polski, a bolesną zapasę przeżył na początku XIX wieku. Został wskrzeszony w odrodzonej Polsce przez ks. Tadeusza Malczewskiego⁸. W czasie II wojny światowej obraz Madonny z Różą z obawy przed zniszczeniem został wywieziony z Bydgoszczy i ukryty w bocznej kaplicy kościoła w Mąkowsku⁹. Po wojnie wrócił do Bydgoszczy 26.09.1945, wówczas kult Matki Bożej Bydgoskiej znów ożył. Wyrazem tego jest umieszczona w katedrze tablica poświęcona ks. Franciszkowi Ksaweremu Hanelt, proboszczowi w latach 1946-1971. Napis na tablicy głosi: „Zasłużony w odbudowie z ruin wojennych i przywróceniu piękna prastarej farze oraz kościołowi Klarysek bezcennym świadectwem kultury narodowej odnowiciel kultu Matki Pięknego Miłości”. Od roku 2000 parafia katedralna prowadzi księgę pamiątkową, w której wierni mogą wpisywać podziękowania dla Matki Bożej. Dary wotywnne zostały wyeksponowane w Muzeum Diecezjalnym¹⁰.

Madonna z Różą została nazwana Matką Pięknego Miłości przez kard. Wyszyńskiego, który podczas Jej koronacji w 1966 roku mówił: „Jak dobrze się stało, że

6. M. Obremski, *Miasto i jego kościół*, w: B. a., *Katedra. Sanktuarium Matki Bożej Pięknego Miłości*, Bydgoszcz 2008, s. 15-16.

7. Z. Maruszewski, *Sanktuarium Matki Bożej Pięknego Miłości*, w: tamże, s. 25-26.

8. B. a., *Jeżeli Pan domu nie zbuduje (Ps 127)*. W 10-lecie Diecezji Bydgoskiej, Bydgoszcz 2014, s. 9-10.

9. B. a., *Katedra. Sanktuarium Matki Bożej Pięknego Miłości*, s. 4.

10. Z. Maruszewski, *Sanktuarium Matki*, s. 26.

w tej świątyni została ukoronowana miłość, aby władać w tym mieście, abyście przychodzili tutaj odmieniać, uszlachetniać swoje serca w nieustannym przeciężaniu samych siebie, na dobro Boga i na dobro waszego otoczenia, waszych bliźnich”¹¹. Po koronacji dokonanej przez Prymasa Wyszyńskiego i abpa Karola Wojtyłę odnowiono *Akt oddania Ziemi Bydgoskiej w Macierzyńską opiekę Bogarodzicy Dziewicy Bogiem Sławionej Maryi*, w którym bydgoszczanie dziękowali Bogu za łaski im udzielone w sanktuarium Madonny z Różą¹². Początkowo uroczystości miały odbyć się na Starym Rynku, jednak przeniesiono je na plac przykościelny parafii Matki Bożej Nieustającej Pomocy. Zmiana ta wynikała z braku zgody władz komunistycznych na pierwotne miejsce koronacji. Z tego też powodu obraz przewieziono wówczas prywatnym samochodem, ponieważ władze pod groźbą kar zabraniały jego procesyjnego przeniesienia¹³.

Matka Boża Piękną Miłości jest patronką Bydgoszczy oraz diecezji bydgoskiej, jej drugim patronem jest bł. bp Michał Kozal. Odpust obchodzony jest dnia 8 IX. Wówczas odprawiana jest nowenna, na której w poszczególne dni gromadzą się wspólnoty: Akcja Katolicka, Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży, Duszpasterstwo Rodzin, katechumenat, świeckie zakony: karmelitański i franciszkański. Jubileusz 50 – lecia koronacji (2016 rok) związany był z przekazaniem delegacjom bydgoskich parafii kopii obrazu Madonny z Różą, nowenną ku czci Matki Bożej Bydgoskiej we wszystkich parafiach miasta, procesją 300 mężczyzn z Najświętszym Sakramentem w milczeniu przez miasto na Stary Rynek, gdzie odśpiewano *Bogurodzicę*, koncertem ewangelizacyjnym i procesją różańcową oraz Eucharystią pod przewodnictwem abpa Jana Romeo Pawłowskiego¹⁴. Z okazji jubileuszu w Wydawnictwie „Pejzaż” została wydana książka pod redakcją Stanisława Kotowskiego zatytułowana *Piękna Miłość Ukoronowana: koronacja Obrazu Matki Bożej Piękną Miłości w Bydgoszczy*. Jedną z form kultu Madonny z Bydgoszczy jest również *Pieśń do Matki Boskiej Piękną Miłości – Patronki Diecezji Bydgoskiej*¹⁵.

Warszawa – Madonna z Tarchomina

Parafia pod wezwaniem NMP Matki Piękną Miłości w Warszawie została erygowana 15.03.1988 przez kard. Glempa z części parafii św. Jakuba w Warszawie

11. Tamże, s. 25.

12. M. Jarzembowski, *Kultywować dziedzictwo przodków*, <https://www.przewodnik-katolicki.pl/Archiwum/2016/Przewodnik-Katolicki-23-2016/Diecezja-Bydgoska/Kultywowanie-dziedzictwo-przodkow> [odczyt z dnia 16.11.2020].

13. W. Rozynkowski, *Koronacje wizerunków maryjnych dokonane przez Prymasa Stefana Wyszyńskiego w granicach obecnego województwa kujawsko-pomorskiego*, w: *Koronacje wizerunku Matki Bożej na przestrzeni dziejów*, red. E. Dzięwońska-Chudy, M. Trąbski, Częstochowa-Warszawa 2018, s. 134.

14. M. Kułakowski, *U Matki Bożej Piękną Miłości*, „Niedziela” 27 (2016), s. 28-29.

15. B. a., *Pieśń do Matki Boskiej Piękną Miłości – Patronki Diecezji Bydgoskiej*, w: B. a., *Diecezja bydgoska. Kościoły*, Bydgoszcz 2011, s. 30.

– Tarchominie. Konsekracji dokonał 25.04.2004 bp Kazimierz Romaniuk¹⁶. Dwuskrzydłowy ołtarz Matki Pięknnej Miłości został stworzony przez artystę malarza prof. Stanisława Bąkowskiego w 1985 roku. Przypomina on tablicowe malarstwo gotyckie z ruchomymi skrzydłami. W jego centrum znajduje się postać Matki Pięknnej Miłości. Od strony awersu umieszczono postacie św. Jacka Odrowąża i św. Jadwigi Śląskiej, a na rewersie sceny z życia Jezusa: Zwiastowanie, Prezentację Chrystusa w Świątyni, Ucieczkę do Egiptu, Chrzest Chrystusa oraz Chrystusa niosącego Krzyż. Postać Madonny z Tarchomina nawiązuje do Madonny z Różą z Bydgoszczy. Obleczona jest symbolicznie w dwie metalowe korony obsadzone szlachetnymi kamieniami. Madonna ma na twarzy lekki uśmiech, na prawej dłoni trzyma Jezusa, który prawą rękę wznosi w geście błogosławieństwa, a lewą wskazuje na Matkę. Tło obrazu w całości pokryte jest złotem. Od postaci Matki Bożej rozchodzą się złociście, ostro zakończone promienie, fałdy szat miękko układają się i spływają wzdłuż ciała. Na banderoli u stóp Pani Tarchomińskiej umieszczone są słowa: „Jam Matka Pięknnej Miłości” (Syr 24,18). Postać Marii przyodziana jest w błękitny płaszcz – symbol nieba, znak nieskazitelności, niezawisłości oraz Jej czystości. Płaszcz zdobią złote lilie andegaweńskie, symbolizujące przede wszystkim Maryję jako Królową Niebios. Róża, którą trzyma w dłoni Tarchomińska Madonna, jest Jej uosobieniem, a zarazem uosobieniem Jezusa, zapowiada Jego męczeńską śmierć¹⁷.

Warszawa – Tarchomin – kult Matki Pięknnej Miłości

W październiku 2019 roku rozpoczęła się w tarchomińskiej parafii peregrynacja Ikony Matki Pięknnej Miłości, która przekazywana jest po wieczornej Eucharystii kolejnej chętnej gościć w swoim domu ikonę rodzinie. Peregrynacji tej towarzyszy *Modlitewnik na czas nawiedzenia ikony Najświętszej Maryi Panny Matki Pięknnej Miłości*. Parafia ma swój własny hymn zatytułowany *Matko Pięknnej Miłości*¹⁸. Autorem tekstu i muzyki jest ks. Marek Przybylski.

Sadowie – OO. Pasjoniści kustoszami Sanktuarium Matki Pięknnej Miłości

W diecezji kaliskiej, w gminie Ostrów Wielkopolski, położona jest wieś Sadowie, w której znajduje się pod opieką Ojców Pasjonistów kościół pod wezwaniem Chrystusa Króla będący jednocześnie sanktuarium Matki Pięknnej Miłości. Pasjoniści przybyli do Sadowia w 1932 roku. Otrzymali wówczas teren pod budowę

16. B. a., *Historia Parafii*, <https://www.pieknamilosc.waw.pl/category/historia> [odczyt z dnia 24.01.2021].

17. M. Gościcka, *Tryptyk ołtarzowy*, <http://www.pieknamilosc.waw.pl/2016/04/20/tryptyk-oltarzowy> [odczyt z dnia 16.11.2020].

18. B. a, *Hymn Parafii*, <https://www.pieknamilosc.waw.pl/hymn-parafii> [odczyt z dnia 12.11.2020].

klasztoru i kaplicy od hrabiego Bogdana Szembeka z Wysocka (1880-1956). Kaplica stopniowo ulegała rozbudowaniu, tworząc ostatecznie trójnawowy kościół. Od 1994 roku jest on kościołem parafialnym – w jego lewej nawie od 1989 roku umieszczona jest kopia wizerunku Matki Bożej Piękną Miłości z kościoła św. Bonawentury na Palatynie w Rzymie, wykonana przez Romana Mędykowskiego z Ostrowa Wielkopolskiego. Słynący łaskami obraz został poświęcony przez św. Jana Pawła II w Kaliszu 04.06.1997¹⁹. Wówczas obraz z Kalisza do Sadowia przewiozła grupa Ogniska Misyjnego Dzieci Niepełnosprawnych im. Matki Bożej z La Salette ze Śląska. Madonna z Sadowia jest kopią dzieła malarza Sebastiano Conca, który w XVII wieku namalował Jej wizerunek i ofiarował go św. Leonardowi z Porto S. Maurizio. Do Sadowia trafił za sprawą pasjonistów wówczas studiujących w Rzymie, którzy w roku 1988 przysłali kolorową pocztówkę z wizerunkiem oryginału obrazu. Powiększona kopia Madonny do Sadowia została wykonana na zlecenie o. Dominika Buszty. Obraz przedstawia Maryję otulającą małego Jezusa siedzącego przy Matce i trzymającego w dłoniach pochylony krzyż. Maryja prawą dłonią osłania płótnem Jezusa, a lewą otwartą dłoń trzyma w geście jakby pilnowała, aby Dzieciątko go nie upuściło. Wzrok postaci jest skierowany ku temu, kto wpatruje się w ich wizerunek. Jezus jest nagi, choć okryty lekko błękitnym płótnem, Maryja ubrana jest w różową tunikę i granatowy płaszcz²⁰.

Sadowie – kult Matki Piękną Miłości

Kult Maryi w Sadowiu związany jest z osobą sługi Bożego o. Bernarda Kryszkiewicza (1915-1945). Wstępując do pasjonistów, Zygmunt Kryszkiewicz przybrał imię Bernard, a Matkę Piękną Miłości obrał za patronkę drogi zakonnej i własnej drogi do świętości. Jest on razem z Matką Piękną Miłości patronem ruchu modlitewno-apostolskiego Rodziny Matki Piękną Miłości. W pierwszą sobotę miesiąca opraviana jest Msza św. wotywna ku czci Matki Piękną Miłości, a w środy nowenna przed Jej obrazem. Do Sadowia przybywają pielgrzymki zbiorowe i indywidualne – wierni składają wota do gabloty oraz ofiarują biżuterię z przeznaczeniem na korony dla Maryi i Jezusa²¹. Przybywający do Sadowia pielgrzymi witający Madonnę Pozdrowieniem Anielskim na wezwanie: *Matko Piękną Miłości* odpowiadają: *Ucz nas tej miłości*. Istnieje w sanktuarium księga maryjna zawierająca wyznania, podziękowania i prośby umieszczone tam przez pielgrzymów. Wybrane wpisy z tej księgi zostały opracowane w monografii Sanktuarium Matki Piękną Miłości w Sadowiu k. Ostrowa Wielkopolskiego autorstwa Haliny

19. M. Kieling (red.), *Diecezja kaliska. Parafie – kościoły – kaplice. Przeszłość i teraźniejszość opracowanie historyczno-źródłowe*, Kalisz 2016, s. 551-552.

20. B. a., *Obraz Matki Piękną Miłości*, http://www.rmpm.pl/index.php?page=historia_rmpm [odczyt z dnia 25.11.2020].

21. Tamże.

Zapotoczny z 2001 roku²². Nakładem RMPM wydawane są modlitewniki, które służą tej wspólnocie. Istnieją też pieśni ku czci Matki Pięknej Miłości.

Rodzina Matki Pięknej Miłości (RMPM)

Rodzina Matki Pięknej Miłości jest powstałym w Sadowiu ruchem religijnym wywodzącym się z duchowości o. Bernarda Kryszkiewicza. Początkowo wspólnota ta nazywała się Rodziną Bożej Matki Bolesnej Współodkupicielki (RMBBW) z czasem jednak przyjęła nazwę Rodziny Matki Pięknej Miłości. Założona została z inicjatywy dr Haliny Kalwaryjskiej z Poznania, która w 1987 roku zwróciła się do Pasjonistów z Sadowia o przyjęcie tej wspólnoty przez nich i duchową opiekę. Osoby zapisujące się do RMPM mają z wiarą i miłością przyjąć krzyże, jakie Bóg zsyła, złożyć je w ręce Maryi, łączą się duchowo z RMBBW²³. Do ich obowiązków należą: życie w łasce uświęcającej, częsty udział w Eucharystii, czytanie Pisma Św., realizowanie zasady bezinteresownej miłości bliźniego, uczestniczenie w życiu i apostołstwie swojej parafii oraz modlitwa za cierpiących i praktykowanie nabożeństw pasyjnych. Członkowie RMPM przez uczestnictwo w duchowości Pasjonistów mogą nazywać się świeckimi pasjonistami²⁴. Myśl przewodnią to parafraza słów św. Jana Pawła II: „Aby żadne cierpienie się nie marnowało”²⁵.

Ruch publikuje pismo „Echo Ojca Bernarda” (wydano 63 numery), które ukazuje się dwa razy w roku: na Boże Narodzenie i Wielkanoc. Założycielem oraz wieloletnim moderatorem RMPM (w latach 1986-2003) był o. Dominik Buszta (1919-2005), który osobiście znał sługę Bożego o. Kryszkiewicza i złożył o nim takie świadectwo: „Mieszkałem z nim jakieś cztery lata, jeszcze jako kleryk, potem, po święceniach. To jest moje najcenniejsze wspomnienie. To chyba od niego przyjąłem szczególne nabożeństwo do Matki Pięknej Miłości”²⁶. Ojciec Buszta od 1992 roku zaczął wysyłać do członków RMPM medaliki Matki Pięknej Miłości. W późniejszym czasie pojawiły się medaliki z wizerunkiem o. Kryszkiewicza, nie były one jednak tak powszechnie rozprowadzane jak medaliki maryjne, można było je zamawiać indywidualnie. Od roku 1991 o. Dominik gromadził także wota do obrazu Maryi, jako wyraz wdzięczności okazanej Matce Bożej za Jej wstawiennictwo²⁷.

Przez czas istnienia RMPM przewinęło się ponad 60 tys. osób. Następcą o. Buszty jako moderator był o. Krzysztof Zygmunt (2005-2019), a obecnie jest

22. D. Buszta, *Matka Pięknej Miłości*, „Niedziela” 48 (2003), s. 17.

23. http://www.bolesna.op.opoka.org.pl/misja_rmbb.htm.

24. D. Buszta (opr.), *Nowenna do Matki Pięknej Miłości*, Kraków 1991, s. 15.

25. K. Zygmunt, *Charyzmaty w życiu ojca Bernarda Kryszkiewicza, pasjonisty i próba oceny ich przejawów w Prowincji Polskiej Zgromadzenia Męki Jezusa Chrystusa*, Wrocław – Sadowie Golgota 2013, s. 362, https://www.dbc.wroc.pl/Content/26977/zygmunt_doktorat.pdf [odczyt z dnia 24.01.2021].

26. KAI, *60 lat kapłaństwa o. Dominika Buszty CP*, „Niedziela” 48 (2003), s. 17.

27. K. Zygmunt, *Charyzmaty w życiu*, s. 372.

nim o. Jakub Gis. Moderator RMPM nie jest kustoszem sanktuarium – nie zostało ono oficjalnie erygowane, chociaż biskup kaliski pozwolił używać tego terminu. Centrala ruchu jest przypisana do Sadowia, jednak przy niektórych klasztorach również pojawiały się grupki RMPM (Rawa Mazowiecka, Łódź, Warszawa-Grochów, Przasnysz)²⁸.

Skrzyńsko – sanktuarium Staroskrzyńskiej Pani – Matki Pięknego Miłości

W diecezji radomskiej, w Skrzyńsku, znajduje się sanktuarium Matki Bożej Staroskrzyńskiej zwanej Matką Pięknego Miłości. Pierwszy kościół w Skrzyńsku został zbudowany przez Piotra Dunina zwanego Włostowicem około 1132 roku. Obecny powstał w latach 1760-1768. W 1963 roku został podniesiony do rangi sanktuarium przez bpa Jana Kantego Lorka. Według przekazu Jana Długosza Piotr Dunin, który naraził się Księżciu Władysławowi i jego małżonce, został z ich rozkazu okaleczony: oślepieno go i częściowo utracił język. Wówczas Dunin, modląc się przed swoim obrazem Madonny z Dzieciątkiem, doznał łaski uzdrowienia, po czym ofiarował ów obraz kościołowi w Skrzyńsku. Od tego czasu Dunin był nazywany Oczkiem Najświętszej Maryi Panny. Pierwsza połowa XVII wieku była czasem ożywionych pielgrzymek do tegoż obrazu, dlatego podjęto starania, aby uznać jego cudowność. Najintensywniejszy rozkwit kultu nastąpił w XVIII wieku i trwał do 1939 roku, o czym świadczą liczne wota. Koronacja wizerunku Madonny ze Skrzyńska papieskimi koronami przez kard. Glempa odbyła się 06.09.1998. Po trzech latach od tego wydarzenia, w nocy 24/25.06.2001 skradziono wizerunek, który odnaleziony został w Warszawie, jednak pozbawiony był koron i ram. 01.09.2002. na obraz Madonny ze Skrzyńska zostały nałożone nowe korony Aktu tego dokonał bp Zygmunt Zimowski, który nadał wówczas sanktuarium nowy tytuł Matki Bożej Pięknego Miłości²⁹.

Wizerunek Madonny z Dzieciątkiem ze Skrzyńska został wykonany przez nieznanego artystę w XVI wieku. Zaliczany jest do tablicowego malarstwa gotyckiego, do grupy tzw. Madonn Piekarskich. Maryja ukazana jest w półpostaci, na lewym ramieniu trzyma Dzieciątko, które unosi dłoń do błogosławieństwa. Madonna ubrana jest w ciemną szatę z gwiazdkami w złotym kolorze, Jezus zaś ma na sobie brązową tunikę. Kolor skóry obu postaci jest bardzo jasny, przez co twarze wydają się bardzo delikatne. Oblicze Maryi wygląda młodo, jej rysy są subtelne i piękne, a lekko różowe policzki podkreślają urodę. Wzrok ma skierowany ku Jezusowi, który patrzy na Matkę. Głowy Matki i Syna ozdobione są złotymi koronami

28. J. Gis, List do ks. Dawida Galanciaka z dnia 15.01.2021, w: Archiwum ks. Dawida Galanciaka.

29. B. a., *Skrzyńsko – Parafia pw. Św. Wojciecha – Sanktuarium MB Staroskrzyńskiej. Historia*, <https://diecezja.radom.pl/skrzynsko-parafia-pw-sw-wojciecha-sanktuarium-mb-staroskrzynskiej> [odczyt z dnia 25.11.2020].

i otoczone aureolami. Prace renowacyjne wykonane na początku lat 90. XX wieku pokazały, że pod obecnym obrazem ukryty jest inny, datowany nawet na XII wiek³⁰.

Skrzyńsko – kult maryjny współcześnie

Od 1830 roku w Skrzyńsku istniała fundacja w postaci orkiestry dla Matki Bożej Staroskrzyńskiej. Ustanowiła ją Helena – żona fundatora obecnego kościoła Karola Szydłowskiego. Zadaniem orkiestry było granie codziennie przez 20 minut przed cudownym obrazem. Orkiestra przetrwała do lat 50. XX wieku. Wówczas państwo, w ramach zabierania i niszczenia własności prywatnej i kościelnej, zabrało ofiarowaną ziemię, która była podstawą utrzymania orkiestry. Obecnie przy sanktuarium istnieje Młodzieżowa Orkiestra *Vox Cordium*, która jest współczesnym echem dawnej muzycznej tradycji. Podczas rekonstrukcji obrazu Matkę Bożą ze Skrzyńska ogłoszono Patronką Policji. Policjanci przybywają do Niej na coroczną uroczystość odpustową w dniu 8 września. Kopie obrazu Skrzyńskiej Pani znajdują się w Komendach Policji: Głównej i Stołecznej w Warszawie, Mazowieckiej w Radomiu i Powiatowej w Przysusze³¹. W sanktuarium śpiewane są od wieków pieśni do Matki Bożej Staroskrzyńskiej. Przed obrazem i w domach odmawiana jest modlitwa ułożona przed koronacją obrazu przez ks. Andrzeja Szewczyka. W sanktuarium składane są dziękczynne wota, a ostatnie powiadomienie i świadectwo o uzdrowieniu pochodzi z 2016 roku³². Od czasu odnalezienia obrazu Madonny po kradzieży, jako dowód wdzięczności za opiekę i obecność Maryi oraz za odnalezienie obrazu, ze Skrzyńska do Częstochowy idzie piesza pielgrzymka.

Łomża – historia kultu Łomżyńskiej Pani

Kościół farny pod wezwaniem św. Michała Archanioła i św. Jana Chrzciciela w Łomży wzniesiony w latach 1504-1525 to skarbiec historii Kościoła łomżyńskiego i dziejów Ziemi Łomżyńskiej, a zarazem katedra i miejsce kultu Matki Piękną Miłości w tej diecezji. Jego fundatorką była księżna Anna Mazowiecka z synami: Januszem III i Stanisławem, jako ofiarodawcami gruntu pod budowę świątyni. Konsekracji świątyni dokonał w 1526 roku bp Andrzej Krzycki (1482-1537)³³. Na mocy bulli *Vixdum Poloniae* papieża Piusa XI z dnia 28.10.1925 kościół ten stał się katedrą utworzonej wówczas diecezji łomżyńskiej. W kaplicy katedralnej znajduje się słynący łaskami XVI-wieczny obraz Madonny z Dzieciątkiem – Pani

30. B. a., *Skrzyńsko – Sanktuarium Matki Bożej Staroskrzyńskiej, Matki Piękną Miłości*, <https://sanktuaripolskie.com.pl/2019/03/12/skrzynsko-sanktuarium-matki-bozej-staroskrzynskiej-matki-pieknej-milosci> [odczyt z dnia 25.11.2020].

31. R. Fidos, A. Szewczyk, *Matka Boża Staroskrzyńska*, Skrzyńsko 2008, s. 40.

32. B. a., *Koronacja obrazu MB*, <http://sanktuariumskrzynsko.pl/koronacja-obrazu-mb> [odczyt z dnia 25.11.2020].

33. K. Kwiatkowska (red.), *Katedra Łomżyńska. Przeszłość i teraźniejszość*, Łomża 2010, s. 10-12.

Łomżyńskiej zwanej Matką Piękną Miłości. Dzieło wykonane techniką olejną o wymiarach 130 x 95 cm powstało na desce i było wielokrotnie przemalowywane. Obraz wzorowany jest na Ikonie Jasnogórskiej. Zdobił on ołtarz papieski podczas wizyty Jana Pawła II w Łomży w 1991 roku³⁴.

Maryja przedstawiona jest jako niewiasta o podłużnej twarzy, z dużymi oczami, prostym nosem i małymi, wąskimi ustami. Oblicze Matki ma poważny wyraz. Układ Jej dłoni jest następujący: prawa dłoń, ugięta w łokciu, jest uniesiona na wysokości piersi, lewa ręka podtrzymuje siedzącą postać Dzieciątka. Twarze Maryi i Jezusa są lekko zwrócone ku sobie. Mają zbliżone do siebie rysy i kolory twarzy. Głowę Dzieciątka okalają ciemne pukle włosów, dłonie mają następujący układ: prawa ręka wzniesiona w geście błogosławieństwa, palec wskazujący i środkowy zwrócone są ku górze, a trzy pozostałe lekko zgięte, lewa ręka opiera się na Ewangelii. Układ nóg Dzieciątka: lewa z odsłoniętą stopą, ułożona jest równolegle, prawa lekko zgięta. Maryja ubrana jest w różową suknię, na głowie ma niebieską chustę spadającą na pośladki płaszcz tego samego koloru. Obrzeże płaszcza i chusty zdobione jest jasnym szlakiem, zaś dekolt jasną lamówką. Dzieciątko odziane jest w niebieską suknię w kwiatki – obrzeże sukni i lamówka są podobne jak u Madonny³⁵. Głowy Maryi i Dzieciątka ozdabiają aureole powstałe wskutek wyżłobienia deski. Tło obrazu, rzeźbione w desce, zawiera geometryczne wzory. Ostatnia gruntowna renowacja obrazu miała miejsce w 1990 roku³⁶.

Z opisów wizytacyjnych łomżyńskiej katedry wiadomo, że w 1598 roku, w pięknie zdobionej kaplicy Modliszewskich znajdowała się rzeźba Chrystusa Ukrzyżowanego, nie było jednak wzmianki o obrazie Matki Bożej. W 1711 roku wyliczano srebrne przedmioty w kaplicy Różańcowej, a wśród nich: dwie korony i „sukienkę na obrazie Najświętszej Panny”. Informuje o tym również adnotacja z 1822 roku: „W kaplicy Matki Boskiej znajduje się malowany obraz Matki Boskiej z Dzieciątkiem okryty srebrną szatą, z połączanymi koronami i gwiazdkami. Wiszą tam srebrne wota w podziękowaniu za otrzymane łaski przez pośrednictwo Najświętszej Maryi Panny”. Kolejne zapisy: rok 1893 – informacja o „sukience na obrazie Matki Boskiej”, rok 1901 – zapis o istnieniu „obrazu Najświętszej Maryi Panny z szesnastu wotami”. Sukienka okrywała obraz Łomżyńskiej Pani do 1953 roku, co stanowi potwierdzenie ciągłej obecności obrazu Madonny w kaplicy³⁷.

W okresie międzywojennym i do lat osiemdziesiątych obraz pozostawał jakby w zapomnieniu, nie mówiono również o istnieniu sanktuarium. W Jubileuszowym Roku Odkupienia (1983) Łomża była miejscem pielgrzymkowym dla uzyskania odpustu bardziej ze względu na katedrę, niż na sanktuarium maryjne. Natomiast już

34. J. Korcz, *Miejsca święte w Polsce łaskami i cudami słynące*, t. II, Warszawa 2003, s. 217.

35. B. a., *Opis obrazu*, <http://www.katedra.4lomza.pl/index.php?wiad=12> [odczyt z dnia 20.11.2020].

36. B. a., *Historia obrazu*, <http://www.katedra.4lomza.pl/index.php?wiad=13> [odczyt z dnia 20.11.2020].

37. Tamże.

rok 1988 jako rok maryjny to czas, kiedy delegacje z okolicznych parafii przybyły do katedry jako do sanktuarium. W roku 2000 katedra była kościołem stacijnym³⁸.

Łomżyńska Pani Matką Piękną Miłości

Obraz Łomżyńskiej Pani został ukoronowany przez Jana Pawła II 04.06.1991. Miało to miejsce na zakończenie Eucharystii sprawowanej przy kościele Miłosierdzia Bożego w Łomży³⁹. Po koronacji obrazu Ojciec Święty zwrócił się do Łomżyńskiej Pani słowami: „Matko Boża z katedry łomżyńskiej, dzisiaj ukoronowana. Bądź Matką Piękną Miłości dla nas wszystkich, dla małżonków i dla młodzieży (...) Ty nam kształtuj serca, abyśmy wiedzieli, jaka miłość jest prawdziwa i jak ją odróżnić od miłości pozornych (...) ja dzisiaj włożyłem na Twoje skronie tę złotą koronę. Ukoronowałem Cię koroną pięknej miłości i ja tę całą sprawę dobrej, czystej, szlachetnej, prawdziwej miłości Polaków oddaję Tobie, a Ty czuwać nad nimi, czuwać po macierzyńsku, nawet kiedy Ci się wymykają, ścigaj ich, prowadź na właściwe drogi, ucz, gdzie jest prawda, żeby wszyscy fałszywi prorocy, których nie brak, z Tobą nie poradzi. Nie poradzi Szwedzi, nie poradzą inni”⁴⁰.

Łomża – współczesny kult Madonny z Dzieciątkiem

Przed kaplicą Madonny z Dzieciątkiem zwaną w Łomży Matką Piękną Miłości, gdzie wierni często czuwają na modlitwie, nieustannie płoną wotywny światełka uwielbienia, prześlągania i prośby. Obraz Madonny Łomżyńskiej każdego dnia odsłaniany jest i zasłaniany przy dźwiękach fanfar⁴¹. W kaplicy w każdą środę po wieczornej Eucharystii śpiewany jest Apel Jasnogórski. Ponadto w dniach Pieszej Pielgrzymki Łomżyńskiej na Jasną Górę (1-14 VIII) o godz. 21.00 wierni gromadzą się w kaplicy na modlitwie apelowej, która jest transmitowana przez Diecezjalne Radio Nadzieja.

Należy wspomnieć, że przy łomżyńskim kościele św. Michała istniało Bractwo Różańcowe, któremu bp Stanisław Łubieński (1574-1640) przeznaczył ołtarz Matki Bożej w kaplicy Modliszewskich. Bractwo, które przestało istnieć po powstaniu styczniowym, szerzyło nabożeństwo do Matki Najświętszej. Niestety, ani w farze, ani w późniejszej katedrze nie znano specjalnych modlitw i pieśni w związku z obrazem Matki Bożej Łomżyńskiej – Matki Piękną Miłości. Nie było też cudownego źródła⁴².

38. B. a., *Znaczenie duszpasterskie*, <http://www.katedra.4lomza.pl/index.php?wiad=18> [odczyt z dnia 20.11.2020].

39. K. Kwiatkowska (red.), *Katedra Łomżyńska*, s. 59-60.

40. Jan Paweł II, *Przemówienie na zakończenie Mszy św. w Łomży dnia 04.06.1991*, https://opoka.org.pl/biblioteka/W/WP/jan_pawel_ii/homilie/17lomza_04061991.html [odczyt z dnia 20.11.2020].

41. K. Kwiatkowska (red.), *Katedra Łomżyńska*, s. 59-61.

42. B. a., *Bractwo*, <http://www.katedra.4lomza.pl/index.php?wiad=16> [odczyt z dnia 20.11.2020].

W 2013 roku w Łomży ukazala się drukiem *Służba Boża Diecezji Łomżyńskiej* wydanie II poprawione, które zawiera następujące modlitwy ku czci Matki Pięknj Miłości: *Wezwania do Matki Bożej Łomżyńskiej Pięknj Miłości* oraz *Modlitwę do Matki Bożej Łomżyńskiej Pięknj Miłości*⁴³.

Katedra łomżyńska, która aktywnie uczestniczy w działaniach upowszechniających sztukę, jest miejscem, w którym w czerwcu odbywają koncerty z okazji odpustu Matki Pięknj Miłości. Warto wspomnieć również, że Poczta Polska w 2004 roku wydała znaczek z wizerunkiem Matki Bożej Łomżyńskiej w ramach serii „Sanktuaria Maryjne”⁴⁴.

Polańczyk – historia podkarpackiego Sanktuarium Matki Pięknj Miłości

Polańczyk jest wsią położoną w województwie podkarpackim, na zachodnim brzegu Jeziora Solińskiego. Znajduje się tam świątynia, której całe zabytkowe wyposażenie zostało przeniesione z cerkwi w Łopience, łącznie z XVIII-wieczną ikoną Matki Bożej z Dzieciątkiem na lewej ręce, zwaną Łopieńską, a także Matką Pięknj Miłości. Obraz ten został znaleziony przez mieszkańców wsi Łopienka w 1756 roku na drzewie pod szczytem Łopiennika (1069 m n.p.m.). Cudowna ikona jest kopią ikony z Werchraty, którą do Krechtowa koło Żółkwi przywieźli ojcowie bazylianie. W miejscu znalezienia ikony wierni pobudowali małą, kamienną cerkiew pod wezwaniem św. Męczennicy Paraskewii. Kult ikony, zapoczątkowany w XVIII stuleciu, rozwijał się bardzo intensywnie, tak, że na początku XX wieku sanktuarium to należało do najliczniej odwiedzanych miejsc odpustowych w Galicji, a w okresie międzywojennym do cerkwi w Łopience pielgrzymowali pątnicy obrządków łańciskiego i unickiego. Łopienka należała do najważniejszych sanktuariów maryjnych diecezji przemyskiej, a zarazem stała się centrum kultu maryjnego w całych zachodnich Bieszczadach. Rok 1947 był czasem wysiedlenia mieszkańców Łopienki, co skutkowało jednocześnie popadnięciem w ruinę tamtejszej cerkwi. Po zakończeniu II wojny światowej parafia rzymsko-katolicka w Polańczyku zajęła opuszczoną grekokatolicką cerkiew zbudowaną w 1907 roku, która od 1948 roku stała się kościołem parafialnym, a rok później miejscem przechowywania i czci Matki Bożej Łopieńskiej. Korony dla Madonny poświęcił Jan Paweł II, będąc w Zamościu 12.06.1999, a samej koronacji obrazu dokonał abp Józef Michalik 11.09.1999. Od roku 1999 kościół w Polańczyku został podniesiony do rangi sanktuarium Matki Bożej Pięknj Miłości⁴⁵. W dekrecie Metropolity Przemyskiego z dnia 11.09.1999 czytamy: „Ustanawiam Sanktuarium Matki Pięknj Miłości w Polańczyku. Niech

43. J. Sołowianiuk (opr.), *Służba Boża Diecezji Łomżyńskiej*, Łomża 2013, s. 123-124.

44. K. Kwiatkowska (red.), *Katedra Łomżyńska*, s. 90-91.

45. B. a, *Polańczyk. Sanktuarium Matki Bożej Pięknj Miłości*, w: L. Olchowik-Adamowska, K. Kunicki, T. Ławecki, *Najwspanialsze miejsca pielgrzymkowe*, Warszawa 2015, s. 196-199.

to miejsce będzie źródłem obfitych środków zbawienia, przez gorliwe głoszenie Słowa Bożego, ożywianie życia liturgicznego, a zwłaszcza przez sprawowanie Eucharystii i pokuty. Niech Obraz Najświętszej Maryi Panny będzie znakiem Jej łaskawego pośrednictwa we wszystkich potrzebach Pielgrzymującego Kościoła⁴⁶. Koronacja obrazu Madonny z Polańczyka odbyła się dzięki staraniom ks. Wiktora Obrockiego i wielu zaangażowanych parafian. Poprzedzona została parafialnymi misjami świętymi pod przewodnictwem o. Bonawentury⁴⁷. Ikona Pani z Łopienki namalowana jest temperą na desce lipowej o wymiarach 85 x 120 cm w typie Matki Boskiej Rzymskiej. Przedstawia zamyśloną Maryję, która tuli swą twarz do twarzy Syna. Ikona posiada zasłonę bezpieczeństwa, na której widnieje współczesny obraz Zesłania Ducha Świętego⁴⁸.

Polańczyk – kult Matki Pięknej Miłości

Dniami szczególnej czci Matki Bożej w Polańczyku są: odpust w święto patronki parafii w Polańczyku, którą jest Matka Boża Królowa Polski dnia 3 V oraz rocznica koronacji obrazu dnia 11 IX jeśli przypada w niedzielę lub w niedzielę poprzedzającą tę datę. W sanktuarium celebrowana jest w każdą środę Nowenna ku czci Matki Bożej Pięknej Miłości⁴⁹. W nowennie polecane są Maryi podziękowania i prośby spisane na kartkach (kartki liczone są w tysiącach) przez pątników i kuracjuszy okolicznych sanatoriów uzdrowiskowych. Nowennę poprzedza godzinna adoracja Najświętszego Sakramentu, a po każdej wieczornej Eucharystii odmawiane są modlitwy w aktualnych sprawach życia, parafii i Ojczyzny oraz śpiewany jest apel maryjny, po którym przy dźwięku fanfar jasnogórskich zaślaniany jest cudowny obraz. Ponadto 17 dnia każdego miesiąca w sanktuarium odprawiana jest Msza św. i nabożeństwo o uzdrowienie i uwolnienie⁵⁰. W 2000 roku sanktuarium było kościołem, w którym wierni na terenie archidiecezji przemyskiej mogli uzyskać odpusty przypisane do Roku Jubileuszowego⁵¹. Sanktuarium z odsłoniętym Obrazem Matki Bożej Pięknej Miłości jest dostępne przez cały dzień dla grup pielgrzymko-wycieczkowych oraz dla indywidualnych pielgrzymów⁵². Kustosz sanktuarium, ks. prałat Wojciech Szlachta, na stronie internetowej wspomina o licznych wotach, które zostały zgromadzone do tej pory i świadczą o ludzkiej wdzięczności dla Matki

46. J. Michalik, *Dekret w sprawie koronacji Obrazu Najświętszej Maryi Panny Matki Pięknej Miłości oraz ustanowienia Sanktuarium w Polańczyku z dnia 11.09.1999*, w: Archiwum Parafii NMP w Polańczyku.

47. B. a., *Sanktuarium Matki Bożej Pięknej Miłości w Polańczyku*, http://polanczyk.przemyska.pl/?-page_id=31 [odczyt z dnia 20.11.2020].

48. Z. Kozicki, *Polańczyk*, Solina 2019, s. 80, 98.

49. B. a., *Polańczyk. Sanktuarium*, s. 199.

50. W. Szlachta, List do ks. Dawida Galanciaka z dnia 22.01.2021, w: Archiwum ks. Dawida Galanciaka.

51. J. Michalik, *Dekret w sprawie ustanowienia kościołów Roku Jubileuszowego z dnia 14.06.1999*, w: Archiwum Parafii NMP w Polańczyku.

52. B. a., *Sanktuarium Matki*.

Pięknej Miłości za wyproszone łaski. Drobiazgi te, nie mające wartości materialnej, mają jednak wartość duchową. Potwierdzają bowiem ogrom łask Bożych, które Maryja w tym miejscu wyprasza pokornym i ufnie proszącym⁵³. Przy sanktuarium znajduje się również źródło odnowione i poświęcone w 2007 roku. Liczne kopie wizerunku Pani z Polańczyka znajdują się w różnych miejscach, między innymi w: Muzeum Historycznym w Sanoku, cerkwi grekokatolickiej w Komańczy i kościele rzymskokatolickim w Nowosielcach Kozickich⁵⁴.

Domaniewice – Pocieszycielka Strapionych zwana Matką Piękną Miłości

Wieś Domaniewice w diecezji łowickiej jest miejscem kultu Matki Bożej Pocieszenia. Obraz o wymiarach 150 x 110 cm umieszczony jest w wolnostojącej kaplicy pod wezwaniem Narodzenia Najświętszej Maryi Panny, pobudowanej na terenie parafii św. Bartłomieja, ufundowanej w latach 1631-1633 przez braci Jakuba i Wojciecha Celestów jako dowód wdzięczności za odnalezienie konia. Konsekratorem kaplicy w dniu 15.10.1633 był abp Jan Wężyk. Zarówno czas powstania, jak i twórca obrazu nie są znane. Sam obraz wzorowany jest na wizerunku Matki Bożej Śnieżnej z rzymskiej bazyliki Santa Maria Maggiore i ozdobiony w XVIII wieku sukienką. Obraz był uznawany za cudowny, jednak doznawane przez wiernych łaski nie były spisywane. Zachowały się jednak jako dowód wdzięczności dla Madonny wota z XVII i XVIII wieku. Koronacji obrazu pod tytułem Matki Bożej Pocieszycielki Strapionych i Matki Piękną Miłości dokonał 08.09.2000 nuncjusz apostolski w Polsce abp Józef Kowalczyk⁵⁵.

Matka Boża Domaniewicka ubrana jest w czerwoną suknię. Jej głowę i ramiona okrywa ciemnoniebieski maforion, nad czołem widnieje grecki krzyżyk, a na prawym ramieniu sześcioramienna gwiazda. Strój Dzieciątka stanowią: jasnoróżowa tunika i ugrowa chlamida oraz ciemnobrązowe sandały. Dzieciątko lewą ręką podtrzymuje księgę, prawą wznosi do błogosławieństwa. Głowy Madonny i Jezusa otoczone są promienistymi aureolami oraz dziesięcioma uskrzydłonymi główkami aniołków. Pierwsze poślacane korony na wizerunek Domaniewickiej Pani nałożono w 1640 roku, a srebrną sukienką udekorowano go w 1760 roku⁵⁶.

53. B. a., *Kult cudownego obrazu*, http://polanczyk.przemyska.pl/?page_id=35 [odczyt z dnia 20.11.2020].

54. Z. Kozicki, *Polańczyk*, s. 140.

55. R. Ukleja, *Miejsca święte w Polsce łaskami i cudami słynące. Sanktuaria i miejsca kultu Matki Bożej Pocieszenia*, Warszawa 2007, s. 20.

56. B. a., *Domaniewice. Pocieszycielka Strapionych*, w: Korcz J., *Miejsca święte w Polsce*, t. IV, Ząbki-Warszawa 2010, s. 74.

Kradzież koron Pani Domaniewickiej – Matki Pięknęj Miłości

Korony dla sanktuarium w Domaniewicach poświęcił papież Jan Paweł II 14.06.1999 w Łowiczu. Koronacja obrazu została poprzedzona nawiedzeniem rodzin domaniewickiej parafii przez kopię obrazu Matki Bożej oraz misjami, które głosili salezjanie. Radość koronacyjna została przerwana kradzieżą koron, jakiej dokonano nocą 7/8.08.2001. Odbęła się wówczas ekspiacja z całonocnym czuwaniem. Ponownej koronacji dokonał bp Alojzy Orszulik dnia 08.09.2002. W nową koronę wmontowano pozostałe z poprzedniej korony krzyżyk i kulę⁵⁷. Na sprawców kradzieży koron biskup łowicki nałożył karę. Podczas rekoronacji mówił: „Te korony o wielkim znaczeniu historycznym i artystycznym zostały skradzione w nocy 8 sierpnia przez złoczyńców. Sprawcy dotąd nie są znani. Za ten świętokradczy czyn wymierzam im i ich współnikom na mocy prawa kościelnego (kan. 1376 KPK) karę ekskomunikacji, czyli kłątwy, od której nikt oprócz mnie i mojego następcy w urzędzie nie może ich uwolnić, dopóki koron i innych świętych przedmiotów nie zwrócą, nie wyrażą skruchy”⁵⁸.

Domaniewice – kult Matki Pięknęj Miłości

Kaplica w Domaniewicach do rangi sanktuarium została podniesiona w 1975 roku przez kard. Wyszyńskiego, który nazwał czczoną tam Madonnę Pocieszycielką Strapionych⁵⁹. Przed ponowną koronacją w Domaniewicach odbywały się od wiosny codzienne rodzinne czuwania przed Obrazem, nabożeństwa maryjne i adoracje, codzienne Apele Jasnogórskie i modlitewne czuwania całej parafii, które miały na celu przebłaganie i uproszenie miłosierdzia Bożęgo dla sprawców kradzieży⁶⁰. Kult Domaniewickiej Pani ma charakter ogólnopolski. Odpust w sanktuarium przypada na dzień 8 września. Sanktuarium posiada przywilej nadawania Odpustów Papieskich z 2009 roku⁶¹. Inne formy kultu w sanktuarium to: nowenna w każdą środę do Matki Bożej Domaniewickiej, odpusty (3 maja i 8 września) oraz liczne wspólnoty różańcowe.

57. Tamże.

58. A. Orszulik, *Homilia w sanktuarium w Matki Bożej Pocieszycielki Strapionych w Domaniewicach 08.09.2002*, w: Sałek I., *W pierwszą rocznicę koronacji*, <https://www.niedziela.pl/arttykul/3487/nd/W-pierwsza-rocznice-koronacji> [odczyt z dnia 20.11.2020].

59. B. a., *Domaniewice. Pocieszycielka*, s. 73.

60. I. Sałek, *W pierwszą rocznicę koronacji*, <https://www.niedziela.pl/arttykul/3487/nd/W-pierwsza-rocznice-koronacji> [odczyt z dnia 20.11.2020].

61. B. a., *Sanktuarium Matki Bożej Pocieszycielki Strapionych*, <https://parafiadomaniewice.eu/sanktuarium-inf> [odczyt z dnia 20.11.2020].

Proszówki – najmłodsza parafia pod wezwaniem Matki Pięknj Miłości

W Proszówkach (diecezja tarnowska) znajduje się najmłodsza parafia pod wezwaniem Matki Pięknj Miłości. Została erygowana dnia 02.09.2018 przez bpa Andrzeja Jeża⁶². Tytuł parafii został zaproponowany przez ks. Stanisława Kanię – proboszcza. Spodobał się parafianom i został zatwierdzony przez Komisję Kultu w Kurii Tarnowskiej. Wynika on z prośby parafian, którzy są wychowani na kulcie do Matki Bożej Różańcowej w Bocheńskim Sanktuarium. Autorem projektu figury Matki Bożej Pięknj Miłości jest prof. Stefan Dousa, a wyrzeźbił ją Piotr Idzi z Krakowa z lipy leśnej sprowadzonej z lasów Mazowsza. Figura Madonny stoi na sercu – symbolu miłości, pokazując, że podstawą życia jest miłość do Boga i człowieka. Madonna na lewej ręce trzyma Dziecię Jezus, tuląc Je do Swojego serca. Z uśmiechem spogląda przed siebie i wyciągając prawą rękę, w której trzyma Różę, symbol piękna i miłości. Dziecię Jezus uśmiechając się i tuląc do Matki Bożej wskazuje, że nikt się lepiej nie zaopiekuje swoim dzieckiem niż matka, a Maryja jest naszą Matką – pod Jej opieką nic nam nie grozi. Prosty ubiór Matki Bożej to przypomnienie, że w prostocie jest piękno i prawda. Figura mierzy 405 cm: figura 365 cm, serce 40 cm. Parafia jest rozmodlona w duchu maryjnym, jednak nie posiada jeszcze własnych form kultu, choć są w planach księdza proboszcza. Od momentu erygowania na zakończenie Eucharystii odmawiana jest modlitwa *Pod Twoją obronę* jako zawierzenie opiece Matki Bożej Pięknj Miłości rodzin i parafii, a w środę na nowennie dołączana jest modlitwa do Patronki. Odpust obchodzony jest 8 września⁶³.

Matka Pięknj Miłości w gdańskich świątyniach

Tytuł Matki Pięknj Miłości ze względu na jego wielowymiarowość jest przypisywany także Madonnie Brzemiennej. Należy zatem w tym kontekście wspomnieć o sanktuarium w Gdańsku-Matemblewie. Tytuł ten nie jest ściśle związany z czczoną tam figurą Matemblewskiej Pani, ale pod adresem Maryi pojawia się w Nowennie do Matki Boskiej Brzemiennej wezwanie: „Wzorze pięknej miłości”⁶⁴. Odmawia się tu także *Modlitwę do Matki Pięknj Miłości*⁶⁵. Maryja jako Matka Pięknj Miłości jest również drugą obok św. Rafała Kalinowskiego patronką parafii

62. B. a., *Historia parafii*, <https://parafiaproszowki.pl/o-parafii/historia-parafii> [odczyt z dnia 24.11.2020].

63. S. Kania, List do ks. Dawida Galanciaka z dnia 25.01.2021, w: Archiwum ks. Dawida Galanciaka.

64. B. a., *Nowenna do Matki Boskiej Brzemiennej*, <https://www.fronda.pl/a/nowenna-do-matki-boskiej-brzemiennej,45964.html> [odczyt z dnia 23.11.2020].

65. Sanktuarium Matki Bożej Brzemiennej Gdańsk Matemblewo, *Modlitwa do Matki Pięknj Miłości*, <http://www.matemblewo.pl/sanktuarium-8112/modlitwy-do-matki-bozej-8131> [odczyt z dnia 09.11.2020].

w Gdańsku przy ul. Złota Karczma 24. Na stronie internetowej parafii jest zamieszczony tekst oraz nuty pieśni do patronki parafii: *Maryjo Matko Pięknej Miłości*⁶⁶. Zamieszczono też nagranie pieśni zawierające inny tekst niż wspomniany: *Maryjo Matko Pani ma Pięknej Miłości*⁶⁷.

Inne parafie, którym patronuje Matka Pięknej Miłości

Kościółowi w Psarach (diecezja kielecka), erygowanemu w 1986 roku, patronują: Matka Pięknej Miłości i św. Rozalia. Nie wiadomo, z jakich przyczyn kościół otrzymał maryjny tytuł. Podczas odpustu (27 czerwca) śpiewana jest ułożona w parafii pieśń ku czci patronki, a ludzie modlą się przed wizerunkiem Maryi, inspirowanym obrazem z Sadowia k. Ostrowa Wielkopolskiego⁶⁸.

W miejscowości Myczkowce znajduje się Ośrodek Wypoczynkowo-Rehabilitacyjny Diecezji Rzeszowskiej, w którym znajduje się kaplica NMP Królowej i Matki Pięknej Miłości. W ołtarzu głównym umieszczona jest figura Madonny trzymającej na lewej ręce Dzieciątka z wyciągniętymi ku wiernym rączkami. Z prawej dłoni Maryi ku górze wychyla się czerwona róża, a ku dołowi spływa różaniec, nad głową widnieje korona podtrzymywana przez aniołki. Po prawej i lewej stronie figury umieszczone są dwie figury Archaniołów trzymających insygnia królewskie: berło i złote jabłko. W kaplicy codziennie odprawiana jest Eucharystia, a w pierwszą sobotę miesiąca nowenna do NMP Królowej i Matki Pięknej Miłości połączona z prośbami i podziękowaniami za otrzymane łaski. Potwierdzeniem wyproszonych łask są wota zgromadzone w gablotach umieszczonych w prezbiterium⁶⁹.

W ustanowionym w 2002 roku sanktuarium św. Jacka w Legnicy znajduje się figura Maryi, którą wierni sami nazwali Matką Pięknej Miłości. Została ona ufundowana w 2000 roku, a jej intronizacja miała miejsce 30.05.2002. Wykonano ją z drewna lipowego naturalnej barwy w Świdnicy, jednak jej wgląd nie zadowalał ani proboszcza, ani wiernych, ponadto nastąpiły pęknięcia figury. Przeróbek figury dokonał artysta Andrzej Walijewski. Ich konsekwencją po przywiezieniu z pracowni artysty przez proboszcza był widok, który ukazał się wiernym: piękna postać Maryi z Dzieciątkiem na ręku, o delikatnym uśmiechu, jakby chciała wziąć pod swoją opiekę każdego, kto się do Niej ucieka – stąd Matka Pięknej Miłości. Duchowymi konsekwencjami tego wydarzenia były: akt oddania parafii pod opiekę

66. B. a., *Maryjo Matko Pięknej Miłości*, <https://parafianazlotej.diecezja.gda.pl/index.php/piesn-do-matki-bozej-pieknej-milosci> [odczyt z dnia 23.11.2020].

67. B. a., *Maryjo Matko Pani ma Pięknej Miłości* (nagranie), <https://parafianazlotej.diecezja.gda.pl/index.php/piesn-do-matki-bozej-pieknej-milosci> [odczyt z dnia 23.11.2020].

68. B. a., *Psary, Matki Bożej Pięknej Miłości. Rys historyczny*, <https://www.diecezja.kielce.pl/parafie/psary-matki-bozej-pieknej-milosci> [odczyt z dnia 23.11.2020].

69. B. a., *Poznaj Kaplicę N.M.P. Królowej i Matki Pięknej Miłości*, <https://myczkowce.org.pl/kaplica/poznaj-kaplice-nmp-krolowej-i-matki-pieknej-milosci> [odczyt z dnia 24.11.2020].

Bogarodzicy, wprowadzenie zwyczaju nabożeństw pierwszosobotnich wynagradzających Niepokalanemu Sercu Maryi oraz codzienne odmawianie różańca przez wiernych przed Mszą św. wieczorną⁷⁰.

Kaplica kościoła pod wezwaniem św. Mikołaja w Solcu-Zdroju jest miejscem czci XVII-wiecznego wizerunku Soleckiej Matki Bożej Pięknej Miłości⁷¹. Tytułem Matki Pięknej Miłości określa się również: Matkę Bożą Wambierzycką⁷², Panią Sobocką w Sobocie koło Poznania⁷³, Matkę Sprawiedliwości i Miłości Społecznej w Piekarach Śląskich⁷⁴. Prymas Wyszyński określił tym mianem także Madonnę Łokietkową w Wiślicy dnia 17.07.1966 podczas Jej koronacji⁷⁵. Warto wspomnieć, że w styczniu 2016 roku w Zamku Książąt Pomorskich w Szczecinie odbyła się wystawa pt. „Matka pięknej miłości. Wyobrażenia maryjne w sztuce europejskiej”.

Zakończenie

Benedykt XVI w encyklice *Deus caritas est* pisał: „Kto zmierza ku Bogu, nie oddala się od ludzi, ale staje się im prawdziwie bliski. W nikim innym, jak w Maryi, nie możemy tego dostrzec wyraźniej (...) Maryja, Dziewica, Matka, ukazuje nam, czym jest miłość i skąd pochodzi, skąd czerpie swoją odnawianą wciąż na nowo siłę”⁷⁶. Istnieje zatem potrzeba rozwoju kultu Matki Pięknej Miłości, tym bardziej, że współczesny człowiek wypaczył poprawne rozumienie cnoty miłości, właściwie można powiedzieć, że czasy, w których żyjemy, są przejawem kryzysu miłości. Współczesna kultura, w którą zanurzony jest człowiek, i przez którą się wyraża, jest przejawem nie wiary w miłość – Miłość. Maryja jawi się w tym zamęcie jako niewzruszony i najpiękniejszy świadek miłości – Miłości. Różnorakie Jej oblicza w licznych sanktuariach są najmocniejszym dowodem, że żaden wysiłek ludzki nie jest w stanie podważyć słów i miłości Boga oraz znaków dawanych człowiekowi

70. B. a., *Remont kościoła*, <https://jacek-legnica-sanktuarium.pl/info/viii-remont-kosciola-5> [odczyt z dnia 25.11.2020].

71. A. Dziarmaga, *Solecka Matka Boża Pięknej Miłości*, <https://www.niedziela.pl/artukul/116252/nd/Solecka-Matka-Boza-Pieknej-Milosci> [odczyt z dnia 23.11.2020].

72. B. a., *Modlitwa do Matki Boskiej Wambierzyckiej*, <http://www.kultmaryjny.pl/matka-boska-wambierzycka-krolowa-rodzin> [odczyt z dnia 25.11.2020].

73. B. a., *Sobocka Matka Pięknej Miłości*, <https://www.przymierzemaryja.pl/sobocka-matka-pieknej-milosci,12518,a.html> [odczyt z dnia 25.11.2020].

74. J. Kopiec, *List pasterski biskupa gliwickiego w sprawie metropolitalnego obchodu odpustu Wniebowzięcia NMP 15 sierpnia w Sanktuarium w Rudach*, <https://www.parafiaherby.pl/zaproszenie-do-rud-raciborskich-matki-bozej-pokornej> [odczyt z dnia 25.11.2020].

75. S. Wyszyński, *Homilia podczas koronacji Madonny Łokietkowskiej w Wiślicy dnia 17.07.1966*, http://parwislica.kielce.opoka.org.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=106&Itemid=91 [odczyt z dnia 24.11.2020].

76. Benedykt XVI, Encyklika o miłości chrześcijańskiej *Deus caritas est*, Rzym 2005, http://www.vatican.va/content/benedict-xvi/pl/encyclicals/documents/hf_ben-xvi_enc_20051225_deus-caritas-est.html [odczyt z dnia 26.11.2020].

w Jej osobie. Praktykowanie nabożeństwa do Matki Pięknnej Miłości przyczyni się w moim odczuciu do przemiany mentalnej, moralnej i intelektualnej współczesnego człowieka. Trzeba jednak wyraźnie powiedzieć: jakkolwiek wizerunek Maryi byśmy nie podziwiali i jakkolwiek też byśmy inaczej Jej nie tytułowali, zawsze i wszędzie będzie Jej przysługiwał tytuł Matki Pięknnej Miłości. Maryja bowiem i miłość – Miłość są ze sobą nierozzerwalnie złączone – Ona jest przez miłość cieniem, adoratorką, strażniczką, piastunką i tabernakulum Miłości. Odkrywanie piękna Maryi ukrytego w Jej życiu i misji wobec Kościoła jest zatem najpewniejszą drogą poznania piękna Pana Boga. Myślę, że najpiękniejszym i najtrafniejszym zakończeniem niniejszego artykułu są słowa bpa Józefa Zawitkowskiego (1938-2020) skierowane do Jana Korcza – autora albumu *Miejsca święte w Polsce łaskami i cudami słynące* – zamieszczone w jego wstępie. Biskup pisze tak:

„Janku Czcigodny!

Ty pewnie znasz wszystkie miejsca święte
i cudowne obrazy Matki Bożej w Polsce.

Gdybyś mnie spytał, która jest najładniejsza,
a potem – którą najbardziej kocham
to na ucho Ci powiem.

Najładniejsza na świecie
jest Różanostocka Wspomożycielka,
a najbardziej kochana to moja – Księżna Łowicka.

Tylko nie mów tego nikomu,
bo się Inne obrażą.

Żartuję.

Przecież Jedna jesteś.

Tylko tak wiele miłości
malowało Twoją twarz”⁷⁷.

Bibliografia

- B. a., *Bractwo*, <http://www.katedra.4lomza.pl/index.php?wiad=16> [odczyt z dnia 20.11.2020].
- B. a., *Diecezja bydgoska. Kościoły*, Bydgoszcz 2011.
- B. a., *Domaniewice. Poczyszycielka Strapionych*, w: Korcz J., *Miejsca święte w Polsce*, t. IV, Ząbki-Warszawa 2010, s. 72-75.
- B. a., *Hymn Parafii*, <https://www.pieknamilosc.waw.pl/hymn-parafii> [odczyt z dnia 12.11.2020].

77. J. Zawitkowski, *Zamiast wstępu*, w: J. Korcz, *Miejsca święte w Polsce łaskami i cudami słynące*, Warszawa 2006, s. 6.

- B. a., *Historia obrazu*, <http://www.katedra.4lomza.pl/index.php?wiad=13> [odczyt z dnia 20.11.2020].
- B. a., *Historia parafii*, <https://parafiaproszowki.pl/o-parafii/historia-parafii> [odczyt z dnia 24.11.2020].
- B. a., *Historia Parafii*, <https://www.pieknamilosc.waw.pl/category/historia> [odczyt z dnia 24.01.2021].
- B. a., *Jeżeli Pan domu nie zbuduje (Ps 127). W 10-lecie Diecezji Bydgoskiej*, Bydgoszcz 2014.
- B. a., *Katedra. Sanktuarium Matki Bożej Pięknej Miłości*, Bydgoszcz 2008.
- B. a., *Koronacja obrazu MB*, <http://sanktuariumskrzynsko.pl/koronacja-obrazu-mb> [odczyt z dnia 25.11.2020].
- B. a., *Kult cudownego obrazu*, http://polanczyk.przemyska.pl/?page_id=35 [odczyt z dnia 20.11.2020].
- B. a., *Maryjo Matko Pięknej Miłości*, <https://parafianazlotej.diecezja.gda.pl/index.php/piesn-do-matki-bozej-pieknej-milosci> [(odczyt z dnia 23.11.2020)].
- B. a., *Matka pięknej miłości*, https://rokitno.org/wp-content/uploads/2020/03/I_sobota_kwiecien_2020.pdf [odczyt z dnia 24.11.2020].
- B. a., *Nowenna do Matki Boskiej Brzemiennej*, <https://www.fronda.pl/a/nowenna-do-matki-boskiej-brzemiennej,45964.html> [odczyt z dnia 23.11.2020].
- B. a., *Obraz Matki Pięknej Miłości*, http://www.rmpm.pl/index.php?page=historia_rmpm [odczyt z dnia 25.11.2020].
- B. a., *Opis obrazu*, <http://www.katedra.4lomza.pl/index.php?wiad=12> [odczyt z dnia 20.11.2020].
- B. a., *Polańczyk. Sanktuarium Matki Bożej Pięknej Miłości*, w: L. Olchowik-Adamowska, K. Kunicki, T. Ławecki., *Najwspanialsze miejsca pielgrzymkowe*, Warszawa 2015, s. 196-199.
- B. a., *Poznaj Kaplicę N.M.P. Królowej i Matki Pięknej Miłości*, <https://myczkowce.org.pl/kaplica/poznaj-kaplice-nmp-krolowej-i-matki-pieknej-milosci> [odczyt z dnia 24.11.2020].
- B. a., *Remont kościoła*, <https://jacek-legnica-sanktuarium.pl/info/viii-reмонт-kosciola-5> [odczyt z dnia 25.11.2020].
- B. a., *Sanktuarium Matki Bożej Pięknej Miłości w Polańczyku*, http://polanczyk.przemyska.pl/?page_id=31 [odczyt z dnia 20.11.2020].
- B. a., *Sanktuarium Matki Bożej Pocieszycielki Strapionych*, <https://parafiadomaniewice.eu/sanktuarium-inf> [odczyt z dnia 20.11.2020].
- B. a., *Skrzyńsko – Parafia pw. Św. Wojciecha – Sanktuarium MB Staroskrzyńskiej. Historia*, <https://diecezja.radom.pl/skrzynsko-parafia-pw-sw-wojciecha-sanktuarium-mb-staroskrzynskiej> [odczyt z dnia 25.11.2020].
- B. a., *Skrzyńsko – Sanktuarium Matki Bożej Staroskrzyńskiej, Matki Pięknej Miłości*, <https://sanktuariapolskie.com.pl/2019/03/12/>

- skrzynsko-sanktuarium-matki-bozej-staroskrzynskiej-matki-pieknej -milosci [odczyt z dnia 25.11.2020].
- B. a., *Sobočka Matka Pięknęj Miłości*, <https://www.przymierzezmaryja.pl/sobočka-matka-pieknej-milosci,12518,a.html> [odczyt z dnia 25.11.2020].
- B. a., *Znaczenie duszpasterskie*, <http://www.katedra.4lomza.pl/index.php?wiad=18> [odczyt z dnia 20.11.2020].
- Benedykt XVI, Encyklika o miłości chrześcijańskiej *Deus caritas est*, Rzym 2005, http://www.vatican.va/content/benedict-xvi/pl/encyclicals/documents/hf_ben-xvi_enc_20051225_deus-caritas-est.html [odczyt z dnia 26.11.2020].
- Buszta D., *Matka Pięknęj Miłości*, „Niedziela” 48 (2003), s. 17.
- Buszta D. (opr.), *Nowenna do Matki Pięknęj Miłości*, Kraków 1991.
- Dziarmaga A., *Solecka Matka Boża Pięknęj Miłości*, <https://www.niedziela.pl/artykul/116252/nd/Solecka-Matka-Boza-Pieknej-Milosci> [odczyt z dnia 23.11.2020].
- Fidos R., Szewczyk A., *Matka Boża Staroskrzyńska*, Skrzyńsko 2008.
- Gis J., List do ks. Dawida Galanciaka z dnia 15.01.2021, w: Archiwum ks. Dawida Galanciaka.
- Gościcka M., *Tryptyk ołtarzowy*, <http://www.pieknamilosc.waw.pl/2016/04/20/tryptyk-oltarzowy> [odczyt z dnia 16.11.2020].
- Jan Paweł II, *List do rodzin Gratissimam sane*, Rzym 1994, https://opoka.org.pl/biblioteka/W/WP/jan_pawel_ii/listy/gratissimam.html [odczyt z dnia 25.11.2020].
- Jan Paweł II, *Przemówienie na zakończenie Mszy św. w Łomży dnia 04.06.1991*, https://opoka.org.pl/biblioteka/W/WP/jan_pawel_ii/homilie/17lomza_04061991.html [odczyt z dnia 20.11.2020].
- Jarzemowski M., *Kultywować dziedzictwo przodków*, <https://www.przewodnik-katolicki.pl/Archiwum/2016/Przewodnik-Katolicki-23-2016/DiecezjaBydgoska/Kultywowac-dziedzictwo-przodkow> [odczyt z dnia 16.11.2020].
- KAI, *60 lat kapłaństwa o. Dominika Buszty CP*, „Niedziela” 48 (2003), s. 17.
- Kania S., List do ks. Dawida Galanciaka z dnia 25.01.2021, w: Archiwum ks. Dawida Galanciaka.
- Kieling M. (red.), *Diecezja kaliska. Parafie – kościoły – kaplice. Przeszłość i terażniejszość opracowanie historyczno-źródłowe*, Kalisz 2016.
- Korc J., *Miejsca święte w Polsce łaskami i cudami słynące*, t. II, Warszawa 2003.
- Kozicki Z., *Polańczyk*, Solina 2019.
- Kulakowski M., *U Matki Bożej Pięknęj Miłości*, „Niedziela” 27 (2016), s. 28–29.
- Kurczewski J., «Ja Matka Pięknęj Miłości». *Nabożeństwo majowe ku pożytkowi Rodzin Chrześcijańskich*, Wilno 1899.
- Kwiatkowska K. (red.), *Katedra Łomżyńska. Przeszłość i terażniejszość*, Łomża 2010.
- Maruszewski Z., *Sanktuarium Matki Bożej Pięknęj Miłości*, w: B. a., *Katedra. Sanktuarium Matki Bożej Pięknęj Miłości*, Bydgoszcz 2008, s. 25-26.

- Michalik J., *Dekret w sprawie koronacji Obrazu Najświętszej Maryi Panny Matki Pięknnej Miłości oraz ustanowienia Sanktuarium w Polańczyku z dnia 11.09.1999*, w: Archiwum Parafii NMP w Polańczyku.
- Michalik J., *Dekret w sprawie ustanowienia kościołów Roku Jubileuszowego z dnia 14.06.1999*, w: Archiwum Parafii NMP w Polańczyku.
- Obremski M., *Miasto i jego kościół*, w: B. a., *Katedra. Sanktuarium Matki Bożej Pięknnej Miłości*, Bydgoszcz 2008, s. 15-17.
- Orszulik A., *Homilia w sanktuarium w Matki Bożej Pocieszycielki Strapionych w Domaniewicach 08.09.2002*, w: Sałek I., *W pierwszą rocznicę koronacji*, <https://www.niedziela.pl/artukul/3487/nd/W-pierwsza-rocznice-koronacji> [odczyt z dnia 20.11.2020].
- Rozynkowski W., *Koronacje wizerunków maryjnych dokonane przez Prymasa Stefana Wyszyńskiego w granicach obecnego województwa kujawsko-pomorskiego*, w: E. Dziewońska-Chudy, M. Trąbski (red.), *Koronacje wizerunku Matki Bożej na przestrzeni dziejów*, Częstochowa-Warszawa 2018, s. 131-143.
- Sałek I., *W pierwszą rocznicę koronacji*, <https://www.niedziela.pl/artukul/3487/nd/W-pierwsza-rocznice-koronacji> [odczyt z dnia 20.11.2020].
- Sołowianiuk J. (opr.), *Służba Boża Diecezji Łomżyńskiej*, Łomża 2013.
- Szlachta W., List do ks. Dawida Galanciaka z dnia 22.01.2021, w: Archiwum ks. Dawida Galanciaka.
- Ukleja R., *Miejsca święte w Polsce łaskami i cudami słynące. Sanktuaria i miejsca kultu Matki Bożej Pocieszenia*, Warszawa 2007.
- Wojtczak A., *W sprawie tytułów maryjnych i ich rozumienia*, „*Perspectiva*” 2 (2010), s. 257-289.
- Wyszyński S., *Homilia podczas koronacji Madonny Łokietkowej w Wiślicy dnia 17.07.1966*, http://parwislica.kielce.opoka.org.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=106&Itemid=91 [odczyt z dnia 24.11.2020].
- Zawitkowski J., *Zamiast wstępu*, w: Korcz J., *Miejsca święte w Polsce łaskami i cudami słynące*, Warszawa 2006, s. 5-6.
- Zygmunt K., *Charyzmaty w życiu ojca Bernarda Kryszkiewicza, pasjonisty i próba oceny ich przejawów w Prowincji Polskiej Zgromadzenia Męki Jezusa Chrystusa, Wrocław-Sadowie Golgota 2013*, https://www.dbc.wroc.pl/Content/26977/zygmunt_doktorat.pdf [odczyt z dnia 24.01.2021].

Streszczenie

Rozwijający się kult Matki Pięknnej Miłości związany jest z miejscami kultu i wizerunkami Maryi. Artykuł opisuje historię i współczesność kultu maryjnego związanego z tytułem Matki Pięknnej Miłości. Odnosi się do tytułowanych w ten sposób wizerunków Madonny znajdujących się w katedrach, kościołach

i kaplicach. Miejscami kultu Matki Pięknej Miłości w Polsce są: Bydgoszcz, Łomża, Polańczyk, Sadowie, Warszawa-Tarchomin, Skrzyńsko, Domaniewice, Proszówki oraz inne miejsca.

Słowa kluczowe: sanktuarium Matki Pięknej Miłości, cudowny obraz, kult Matki Pięknej Miłości.

THE IMAGE AND CULT OF OUR LADY OF BEAUTIFUL LOVE IN POLISH CHURCHES

Summary

The ongoing worship of Our Lady of Beautiful Love is strongly related to its places and the images of Mother Mary. The article describes the history and the cult of the Virgin Mary that directly relates to the devotion of Our Lady of Beautiful Love. It refers to the titles and the images that might be found in various cathedrals, churches and chapels. The places of worship of Our Lady of Beautiful Love in Poland are: Bydgoszcz, Lomza, Polanczyk, Sadowie, Warsaw-Tarchomin, Skarzysko, Domaniewice, Proszowki and many more.

Key words: shrine of Our Lady of Beautiful Love, the Miraculous Painting of Our Lady, the cult of Our Lady of Beautiful Love.